

Sygn. akt V Ga 59/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Znak**

Sędziowie: SSO Zofia Wolna, SSR del. Paweł Ptak

Protokolant: Renata Stanirowska

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2018 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy z powództwa D. U.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej V. (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W.

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 4 stycznia 2018 roku

sygn. akt VIII GC 501/17

I. zmienia zaskarżony wyrok nadając mu następujące brzmienie:

„1. zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. na rzecz powoda D. U. kwotę 34.419,59 zł (trzydzieści cztery tysiące czterysta dziewiętnaście złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) z odsetkami ustawowymi w wysokości 5% w stosunku rocznym od dnia 6 października 2016r. i kolejnymi w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.817,00 zł (cztery tysiące osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu po ich stosunkowym rozdzieleniu”;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 694,00 zł (sześćset dziewięćdziesiąt cztery złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania za II instancję.

Sygn. akt V Ga 59/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 stycznia 2018 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie w sprawie VIII GC 501/17 zasądził od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej V. (...) w W. na rzecz powoda D. U. kwotę 39 291,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 5% w stosunku rocznym od dnia 6 października 2016r. i orzekł o kosztach procesu.

Wydając taki wyrok Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie bezsporne było, że w dniu 23 lutego 2015 roku w W. zawarta została umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu drogowym nr A- (...). Okres ubezpieczenia rozpoczął się 27 lutego 2015 roku i kończył 26 lutego 2016 roku. Umowa ta stanowiła wznowienie

wcześniejszej umowy nr (...). Wskazano w niej, że rodzajem przewożonych przez powoda towarów są artykuły spożywcze, w tym artykuły łatwo psujące się. Zakresem ubezpieczenia objęta była odpowiedzialność ubezpieczonego-powoda za szkody powstałe podczas zarobkowego przewozu drogowego towarów w ruchu krajowym, działającego w charakterze zawodowego przewoźnika z tytułu zawartej umowy o przewóz zgodnie z § 3 OWU odpowiedzialności cywilnej z uwzględnieniem wyłączeń i ograniczeń odpowiedzialności § 4 OWU. Klauzula dodatkowa rozszerzała ochronę ubezpieczeniową na przewóz towarów łatwo psujących się. Suma gwarancyjna wynosiła 480 000 złotych a składka na ubezpieczenie 3 347 złotych.

Integralną częścią umowy były ogólne warunki ubezpieczenia OWU odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym zatwierdzone Uchwałą Zarządu (...) S.A. V. (...) nr (...) z dnia 7 lipca 2012 roku. Zgodnie z § 3 przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego wynikająca z ustawy Prawo przewozowe w zakresie określonym w OWU i polisie za szkody powstałe od momentu przyjęcia do przewozu przesyłki towarowej do momentu wydania jej odbiorcy, tj. za szkody rzeczowe polegające na utracie, ubytku lub uszkodzeniu przesyłki towarowej zgodnie z art. 80-82 Prawa przewozowego, za szkody finansowe powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie zgodnie z art. 83 Prawa przewozowego.

W dniu 14 stycznia 2016 roku powód zobowiązał się do przewozu produktów spożywczych z miejscowości Ż. do sklepów (...) w K.. Przewoźnikiem głównym była (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, która zleciła wykonanie przewozu (...) Spółka Akcyjna, która z kolei zleciła wykonanie transportu pozwanemu.

W czasie przewozu żywność wskutek awarii agregatu chłodniczego uległa przemrożeniu i nie nadawała się do wykorzystania. Pracownicy A. Polska w K. odmówili przyjęcia towaru, co zostało odnotowane w liście przewozowym. Wykonano także dokumentację zdjęciową żywności. Szkada została telefonicznie zgłoszona pozwanemu w dniu 15 stycznia 2016 roku

Wobec obowiązujących przepisów żywność została zutilizowana w dniu 18 stycznia 2016 roku. Powód sporządził komisyjny protokół zniszczenia. Za usługę utylizacji powód zapłacił kwotę 1 274,94 złote.

Powód zlecił także badanie agregatu chłodniczego odpowiedzialnego za utrzymywanie odpowiedniej temperatury w samochodzie chłodniczym. Badanie wykazało, że przyczyną awarii był uszkodzony sterownik i czujnik temperatury agregatu chłodniczego. Za badanie i naprawę sprzętu powód zapłacił kwotę 3 596,52 złote.

W dniu 29 stycznia 2016 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. obciążył (...) w Ż. notą księgową z tytułu uszkodzenia towaru podczas transportu w dniu 14-15 stycznia 2016 roku na kwotę 34 419,59 złotych. Następnie (...) obciążył (...) spółkę akcyjną w W. taką samą kwotą. Z kolei CH R. skierował do powoda reklamację dotyczącą uszkodzenia towaru na kwotę 31 149,59 złotych, wskazując, że obciążą powoda notą obciążeniową na taką kwotę.

Pozwany po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego odmówił wypłaty odszkodowania. W decyzji z dnia 29 kwietnia 2016 roku wskazał, że podstawą decyzji jest art. 5 ustawy Prawo przewozowe, zgodnie z którym w przypadku powierzenia towaru innemu przewoźnikowi odpowiedzialność za szkodę ponosi przewoźnik główny. Na skutek odwołania C. (...) pozwany po ponownym rozpatrzeniu sprawy podtrzymał swoją decyzję. W uzasadnieniu pozwany podniósł dodatkowo, że powód nie zawiadomił go o utylizacji żywności, co pozbawiło go możliwości oszacowania straty.

W ocenie Sądu Rejonowego powództwo było uzasadnione. Strony niniejszego postępowania łączyła umowa ubezpieczenia zawarta dnia 23 lutego 2016 roku, przy czym ubezpieczona była, odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego, jako przewoźnika drogowego z tytułu niewykonania przewozu, jaką ponosi on zgodnie z przepisami - w przypadku transportu krajowego - z Prawem Przewozowym i także w 822 § 1 k.c.

Art. 805 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie zaś zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie przy

ubezpieczeniach majątkowych - określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku (805 § 2 pkt 1 k.c.).

Zgodnie natomiast z art. 822 § k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Powód dochodzi roszczenia, którego podstawą jest teza, że pozwany, wbrew obowiązкови wynikającemu z przepisów ustawy oraz z zawartej między stronami umowy ubezpieczenia nie naprawił szkody, jaką powód wyrządził osobie trzeciej – firmie (...) w Ż..

Dalej Sąd Rejonowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie do oceny odpowiedzialności odszkodowawczej powoda względem osoby trzeciej (nadawcy) mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 15 listopada 1985 roku Prawo przewozowe w szczególności przepisach 80-82 ustawy. Strony w umowie ubezpieczenia ustaliły, iż ochrona ubezpieczeniowa obejmuje, w granicach sumy gwarancyjnej (480 000 złotych) odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego jako przewoźnika drogowego, jaką ponosi on z tytułu z tytułu szkód rzeczowych polegających na ubytku, uszkodzeniu lub utracie przesyłki w transporcie drogowym w myśl art. 65 ustawy Prawo przewozowe. Przepis ten stanowi, że przewoźnik ponosi odpowiedzialność za utratę, ubytek lub uszkodzenie przesyłki powstałe od przyjęcia jej do przewozu aż do jej wydania oraz za opóźnienie w przewozie przesyłki.

Samo zaistnienie zdarzenia, wiążącego się z odpowiedzialnością odszkodowawczą przewoźnika - tj. przemrożenie żywności, wskutek którego uległa ona zniszczeniu - było niesporne.

Dążąc do oddalenia powództwa pozwany podniósł zarzut, że zgodnie z art. 5 Prawo przewozowe zgodnie z którym przewoźnik może powierzać wykonanie przewozu innym przewoźnikom na całej przestrzeni przewozu lub jej części, jednakże ponosi odpowiedzialność za ich czynności jak za swoje własne. Z treści tego przepisu pozwany wywiódł konkluzję, że przewoźnikiem głównym był (...) Sp z o.o. wobec czego odpowiedzialność powoda za zaistniałe zdarzenie została uchylona.

W ocenie Sądu I instancji zarzut ten był bezzasadny. Komentowany przepis dotyczy powierzenia przez przewoźnika wykonania umowy innemu przewoźnikowi (tzw. podprzewoźnikowi, przewoźnikowi podwykonawcy). Jedynym skutkiem takiego powierzenia jest to, że przewoźnik, który zawarł umowę przewozu i jej wykonanie powierzył innemu przewoźnikowi, ma wobec swego kontrahenta (podprzewoźnika) roszczenie zwrotne, gdy sam szkodę (wyrządzoną przez podwykonawcę) wyrównał (wyrok SN z 22 listopada 2006 r., V CSK 303/06). W przedmiotowej sprawie powód podprzewoźnik został obciążony notami księgowymi za zniszczenie towaru (czego nie kwestionuje) wobec czego zwrócił się do swojego ubezpieczyciela o odszkodowanie z tego tytułu.

Bezzasadny był także w ocenie Sądu Rejonowego kolejny zarzut pozwanego wywodzony z § 4 pkt 2 ppkt 5 OWU, zgodnie z którym ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody związane z użyciem przez ubezpieczonego pojazdu niesprawnego technicznie. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pojazd był sprawny technicznie, posiadał aktualny przegląd, wobec czego nie można przypisać pozwanemu winy za to zdarzenie. Powód nie był w stanie przewidzieć zdarzenia wywołującego szkodę. Sąd Rejonowy miał na uwadze w tym zakresie zeznania świadka kierowcy M. W., który wskazywał, że temperatura była prawidłowa (k. 133). Naruszenie obowiązków wynikających z OWU musi przyjmować postać rażącego niedbalstwa. Przepis art. 827 § 1 k.c. zwalnia ubezpieczyciela od odpowiedzialności wówczas, gdy ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie, natomiast w razie rażącego niedbalstwa, stanowi, że odszkodowanie nie należy się, chyba że umowa lub ogólne warunki ubezpieczenia przewidują inaczej lub zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności. W realiach niniejszej sprawy nie ma podstaw do przypisania powodowi rażącego niedbalstwa a nawet zwykłego niedbalstwa – awaria sprzętu może się zdarzyć nawet mimo okresowego przeglądu.

W ocenie Sądu I instancji roszczenie powoda została także wykazane co do wysokości. Powód załączył dokumenty noty księgowe dotyczące wartości zniszczonego towaru jak i kosztów utylizacji i naprawy uszkodzonego agregatora.

Zdaniem tegoż Sądu brak jest podstaw aby tym dokumentom odmówić wiarygodności i mocy dowodowej. Koszty te pozostają także w związku przyczynowym z zaistniałym zdarzeniem.

Reasumując pozwany nie wykazał aby doszło do wyłączenia do odpowiedzialności na podstawie OWU. Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy orzekła jak w sentencji na podstawie art. 805 i następnych k.c.

Powyższy wyrok w części tj. do kwoty 4 871,46 zł zaskarżyła pozwana zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

a) art. 805 § 1 k.c. w zw. z art. 65 § 2 k.c. w zw. z § 3 ogólnych warunków ubezpieczeń OC przewoźnika drogowego w ruchu krajowym poprzez ich błędną wykładnię i dowolne uznanie, że pozwana na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia zobligowana jest do pokrycia kosztów utylizacji i naprawy pojazdu powoda, podczas gdy ochroną ubezpieczeniową objęto wyłącznie odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody powstałe podczas zawodowego przewoźnika z tytułu zawartej umowy o przewóz;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie;

a) art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. w związku z art. 227 k.p.c. poprzez uznanie, iż strona powodowa w należyтым stopniu wykazała zasadność swojego roszczenia, jak i jego wysokość, podczas gdy na poparcie swoich twierdzeń nie przedstawiła żadnych miarodajnych dowodów i nie wykazała, iż utylizacja towaru była niezbędne i uzasadniona;

b) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewłaściwe uzasadnienie wyroku, w szczególności niewyjaśnienie podstawy prawnej dowolnie poczynionego na tle ustaleń faktycznych rozstrzygnięcia, przede wszystkim w przedmiocie uznania podstawy i wysokości odszkodowania z tytułu utylizacji towaru i naprawy pojazdu.

W konkluzji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 34.419,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 5% w stosunku rocznym od dnia 6 października 2016r. do dnia zapłaty; oddalenie powództwa w pozostałym zakresie, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego powiększone o kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest uzasadniona, aczkolwiek nie do końca z przyczyn w niej wskazanych.

Zauważyć należy, że spór na etapie postępowania apelacyjnego dotyczył jedynie, tego czy pozwana odpowiada za szkodę w postaci kosztów utylizacji zniszczonego na skutek przemrożenia towaru oraz za koszty naprawy pojazdu, co ma wynikać z § 3 OWU. Koszty utylizacji wynosiły 1.274,94 zł., a koszty naprawy agregatu chłodzącego 3.596,52 zł., tj. łącznie 4.871 zł.

W ocenie Sądu Okręgowego zasadnym okazał się zarzut naruszenia art. 805 k.c. Zgodnie z § 1 powołanego artykułu przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Jednym z rodzajów ubezpieczeń majątkowych jest ubezpieczenie OC, nazywane potocznie ubezpieczeniem pasywów, w przeciwieństwie do ubezpieczeń mienia traktowanych jako ubezpieczenie aktywów.

Istotą ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest to, że przez umowę ubezpieczenia OC ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony (art. 822 § 1 k.c.), a uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia OC może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela na zasadzie tzw. actio directa (art. 822 § 4 k.c.) Przyjmuje się, że istnienie bezpośredniego roszczenia przysługującego poszkodowanemu wobec ubezpieczyciela nie wyłącza zarazem

roszczenia ubezpieczającego względem ubezpieczyciela o zwrot objętego umową ubezpieczenia OC odszkodowania, w sytuacji w której ubezpieczający spełnił świadczenie samodzielnie na rzecz poszkodowanego. Ubezpieczyciel będzie bowiem zobowiązany wypłacić odszkodowanie temu, kto wskutek szkody objętej treścią umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej doznał uszczerbku w prawnie chronionych dobrach. Jeśli zatem uszczerbek, doznany przez poszkodowanego na skutek wyrządzonej mu szkody, nie zostanie wyrównany przez ubezpieczającego, uprawnionym do żądania zapłaty od ubezpieczyciela będzie wyłącznie poszkodowany. Jeżeli jednak ubezpieczający sam naprawi wyrządzoną poszkodowanemu szkodę (a tym samym zapłata odszkodowania spowoduje uszczerbek w majątku ubezpieczającego), będzie on mógł żądać od ubezpieczyciela spełnienia świadczenia objętego treścią umowy ubezpieczenia. Omawiane zagadnienie znalazło również odzwierciedlenie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, zdaniem którego zapłata odszkodowania przez samego ubezpieczającego nie zwalnia ubezpieczyciela od obowiązku świadczenia. Okoliczność ta powoduje jedynie, że uprawnionym do żądania zapłaty od ubezpieczyciela w miejsce poszkodowanego staje się ubezpieczający (por. zwłaszcza wyr. SN: z 17.10.2003 r., IV CK 116/02; z 15.9.2004 r., III CK 372/03, z 7.12.2006 r., III CSK 266/06, z 24.11.1970 r., II CR 679/70, OSN 1971, Nr 7–8, poz. 135).

W świetle powyższych rozważań, warunkiem odpowiedzialności ubezpieczyciela względem ubezpieczającego jest dobrowolne lub przymusowe naprawienie szkody zanim uczyni to ubezpieczyciel. Okoliczność tą – stosownie do art. 6 k.c. - musi wykazać procesowo ubezpieczający. Zgodnie z zasadą ciężaru dowodów przewidzianą w art. 6 k.c., osoba, która powołuje się na przysługujące jej prawo i żąda czegoś od innej osoby zobowiązana jest udowodnić okoliczności faktyczne uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Zasada ta oznacza, iż na powódzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie, na pozwanym zaś ciężar udowodnienia faktów niweczących to prawo (vide: m.in. uzasadnienie wyroku SN z dn. 03.10.1969r., II PR 313/69, OSNC 1970/9/147). Natomiast zaprzeczanie okolicznościom dokonane przez stronę procesową wywołuje ten skutek, iż istotne dla rozstrzygnięcia sprawy fakty stają się sporne i muszą zostać udowodnione.

Mając powyższe na uwadze należy zauważyć, że zgodnie z § 3 OWU (k. 67-70 akt) przedmiotem ubezpieczenia na podstawie umowy zawartej pomiędzy stronami była odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego, wynikająca z ustawy Prawo przewozowe, w zakresie określonym w niniejszych OWU i w polisie, za szkody powstałe od momentu przyjęcia do przewozu przesyłki towarowej do momentu wydania jej odbiorcy, tj. za szkody rzeczowe polegające na utracie, ubytku, uszkodzeniu przesyłki towarowej, zgodnie z art. 80 – 82 ustawy Prawo przewozowe oraz, za szkody finansowe powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie, zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy Prawo przewozowe (pkt 1), zaś ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody powstałe podczas zarobkowego przewozu drogowego towarów w ruchu krajowym, działającego w charakterze zawodowego przewoźnika z tytułu zawartej umowy o przewóz (pkt 2).

W niniejszej sprawie bezspornym było, że poszkodowany wystąpił wobec ubezpieczyciela z roszczeniem z art. 822 § 4 k.c. o zapłatę kwoty 34.419,59 zł. (vide: akta szkodowe). W takiej też wysokości C. (...) obciążył kosztami naprawienia szkody powoda (vide: pismo k. 33v). W piśmie tym wskazano, co prawda, kwotę 34.149,59 zł., lecz należy to potraktować jako omyłkę polegającą na przestawieniu cyfr. Bezspornym jest bowiem, że kwotą 34.419,59 zł. kolejno: odbiorca A. (...) obciążył głównego przewoźnika (...) Sp. z o.o. a następnie ten ostatni taką samą sumą -podwykonawcę C. (...).

Powód zatem, jako ubezpieczający, dopiero gdyby sam naprawił szkodę poszkodowanemu, mógłby domagać się od pozwanej, jako ubezpieczyciela zwrotu sumy pieniężnej stanowiącej równowartość zrestytuowanej szkody. Nie może natomiast w oparciu o ubezpieczenia własnej odpowiedzialności cywilnej (OC) żądać od zakładu ubezpieczeń naprawienia szkody, którą sam poniósł w wysokości przenoszącej wartość szkody przez niego naprawionej. Istotą ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest bowiem naprawa przez ubezpieczyciela szkody wyrządzonej osobie trzeciej, nie zaś wyrównanie szkody własnej ubezpieczającego.

Z akt sprawy nie wynikało, aby powód naprawił szkodę zlecającemu przewóz, lecz na etapie postępowania apelacyjnego okoliczność ta nie była przedmiotem sporu, albowiem pozwana zgodziła się ze swoją odpowiedzialnością

wobec powoda co do zasady. Sporna pozostała natomiast kwestia naprawienia szkody poniesionej przez powoda w wysokości przekraczającej kwotę 34.419,59 zł., (którą winien zapłacić spółce (...)) z tytułu uszkodzenia przewożonego towaru. Za szkodę w łącznej kwocie 4.871,46 zł, na którą składają się poniesione przez powoda koszty utylizacji i naprawy agregatu chłodniczego, pozwana nie może odpowiadać, ponieważ jak już wyżej wskazano nie jest to szkoda osoby trzeciej, lecz wyłącznie powoda. Powyższe skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku w kierunku wskazanym przez apelującą.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy uwzględnił apelację pozwanej w całości i orzekł na podstawie art.386 § 1 k.p.c.

O kosztach za I instancję orzeczono na mocy art. 100 k.p.c. przyjmując, że powód wygrał w 87,60 % a pozwana w 12,40 %. Łączne koszty procesu wyniosły 11.599 zł, z czego powódka powinna ponieść kwotę 1.438,27 zł (11.599 zł x 87,60%) a pozwana 10.160 zł.

(11.599 zł x 12,40 %). Zatem do zwrotu na rzecz powódki pozostawała kwota 4.817 zł.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 3 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015.1804 z późn.zm). Na poniesione przez pozwaną koszty składały się: opłata od apelacji w wysokości 244 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 450 zł.